

# **Studieplan for videreutdanning i**

## **Aktivitetsvitenskap (Occupational Science)**

### **- et aktivitetsperspektiv på helse**

**15 studiepoeng**

Godkjent avdelingsstyret AHS 01.03.00

Godkjent høgstolestyret 25.05.00

Revidert utgave godkjent i avdelingsstyret 23.10.02 og 20.09.05

Revidert utgave godkjent av dekan 15.februar 2007

# Innholdsfortegnelse

|          |                                                                  |          |
|----------|------------------------------------------------------------------|----------|
| <b>1</b> | <b>Innledning .....</b>                                          | <b>4</b> |
| <b>2</b> | <b>Mål for studiet .....</b>                                     | <b>4</b> |
| <b>3</b> | <b>Målgruppe og opptakskrav .....</b>                            | <b>4</b> |
| 3.1      | Målgruppe .....                                                  | 4        |
| 3.2      | Opptakskrav .....                                                | 4        |
| <b>4</b> | <b>Faglig innhold og organisering av studiet .....</b>           | <b>5</b> |
| 4.1      | Oversikt over faglig innhold i studiet.....                      | 5        |
| 4.2      | Oversikt over hovedemner, delemner og studiepoengfordeling ..... | 6        |
| <b>5</b> | <b>Studieform og læringsaktivitet.....</b>                       | <b>6</b> |
| <b>6</b> | <b>Vurderingsordninger .....</b>                                 | <b>7</b> |
| 6.1      | Tilstedeværelse.....                                             | 7        |
| 6.2      | Forprøver.....                                                   | 7        |
| 6.2.1    | Skriftlig individuell oppgaver .....                             | 7        |
| 6.3      | Eksamen .....                                                    | 7        |
| 6.3.1    | Individuell fordypningsoppgave 15 studiepoeng .....              | 8        |
| <b>7</b> | <b>Litteratur/kilder .....</b>                                   | <b>8</b> |
| <b>8</b> | <b>Valgfrie emner- mastergrad.....</b>                           | <b>9</b> |

# 1 Innledning

Studiet i aktivitetsvitenskap/Occupational Science (OS) er et tverrfaglig tilbud til helse- og sosialarbeidere som ønsker å fordype seg i menneskers aktivitet. Occupational Science ble først utviklet av ergoterapeuter ved University of Southern California (USC) hvor det nå er et doktorgradsprogram i emnet. Senere har studier og forskning blitt utviklet ved University of Southern Australia, Sapporo Medical University Japan, University of Auckland New Zealand, Storbritannia, Sør-Afrika og Sverige.

Aktivitetsvitenskap konsentrerer seg om fenomenet aktivitet og aktiviteters betydning for mennesker, for eks om sammenhengen mellom helse og aktivitet. Dette inkluderer evner og muligheter for å delta i hverdagsaktiviteter, hvordan den enkeltes aktivitetsrepertoar skapes og utøves, og dermed identitet, sosiale roller og helseopplevelser. Vitenskapsområdet søker å forstå funksjoner, strukturer og sammenhenger i menneskers aktivitet. Områder av særlig relevans er kulturens aktiviteter og hvordan disse innbyr til å utforske nye muligheter, endre og tilpasse eller opprettholde et dagligliv i balanse mellom egenomsorg, arbeid og lek/fritid.

HiST/AHS arbeider for å utvikle mastergrader der videreutdanning i aktivitetsvitenskap vil inngå som obligatorisk del av graden. Studiet kan søkes godkjent som fordypningsemne ved blant annet NTNU's masterstudie i helsevitenskap. På lengre sikt kan studiet bli undervist på engelsk.

Videreutdanningen er meritterende og inngår som en del av Norsk Ergoterapeutforbunds (NETF) godkjenning til ergoterapispesialist.

## 2 Mål for studiet

Etter endt videreutdanning skal studentene ha fordypet kunnskap om relasjonen mellom aktivitet og helse ved å kunne gjøre rede for:

- Aktivitetsperspektiv på helse
- Occupational Science; vitenskapsfeltet og den historiske utviklingen
- Teoretiske modeller og empiriske studier i og om menneskelig aktivitet
- Strukturelle, kreative og temporære dimensjoner ved aktivitet
- Lek og skapende aktivitet og deres relasjon til helse
- Arbeid og hverdagsaktiviteter og deres relasjon til helse

## 3 Målgruppe og opptakskrav

### 3.1 Målgruppe

Til tross for emnets historiske tilknytting til ergoterapi er dette en ny tverrvitenskapelig disiplin. Foruten ergoterapeuter er derfor helse- og sosialarbeidere, lærere eller personer med tilsvarende høgskole- og universitetsutdanning en aktuell målgruppe.

### 3.2 Opptakskrav

For søkere til "Videreutdanning i aktivitetsvitenskap/ Occupational Science (OS)" gjelder "Opptakskriterier ved Program for videreutdanning, etterutdanning og oppdrags virksomhet (PVI) for videreutdanninger som ikke har egne forskrifter".

For opptak kreves fullført treårig (bachelorgrad eller tilsvarende) høyskoleutdanning innen områdene som er nevnt under målgruppe.

Søkere som ønsker å delta i studietilbudet som en del av mastergradsstudiet i helsevitenskap ved Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap, NTNU- og som er tatt opp ved dette – vil bli prioritert.

## **4 Faglig innhold og organisering av studiet**

### **4.1 Oversikt over faglig innhold i studiet**

Studiet vil inkludere avklaring av området OS. Ulike teoretiske modeller og empiriske studier vil bli analysert i forhold til:

- *Strukturelle dimensjoner* dvs aktivitetens klassifisering, systematisering og begrepsfesting i eks aktivitetstyper, aktivitetsarenaer, aktivitetsformer
- *Kreative dimensjoner* dvs aktivitetens mulighet til utforskning, eksplorativ atferd, problemløsning, skaping eller leikenhet
- *Temporære dimensjoner* dvs tidsaspekter som eks aktivitetshistorie, aktivitet og aldring/biologi, aktivitetsrytmer.

Studiet er delt opp i tre emner:

- **Introduksjon til Aktivitetsvitenskap/Occupational Science**
- **Arbeid, hverdagsaktiviteter og helse**
- **Lek, skapende aktiviteter og helse**

#### **Introduksjon til Aktivitetsvitenskap/Occupational Science**

Innhold:

- Hva er aktivitetsvitenskap?
- Historisk utvikling av Occupational Science - Avgrensning til andre vitenskaper
- Hva er aktivitet? Strukturelle, kreative og temporære dimensjoner
- Aktivitet og helse
- Aktuelle teoretiske og empiriske studier

#### **Arbeid, hverdagsaktiviteter og helse**

Innhold:

- Aktuell teoriutvikling og studier;
- Arbeid og hverdagsaktiviteter som rutiner/vaner og som mulighet til utvikling
- Analyse i forhold til strukturelle, kreative og temporære dimensjoner

#### **Lek, skapende aktiviteter og helse**

Innhold:

- Aktuell teoriutvikling og studier om lek, leikenhet og skapende aktivitet.
- Lek som målstyrt ferdighet og som aktivitet
- Analyse i forhold til strukturelle, kreative og temporære dimensjoner

## 4.2 Oversikt over hovedemner, delemner og studiepoengfordeling

| Hovedemner  | Delemner                             | Studiepoeng Sum |
|-------------|--------------------------------------|-----------------|
| Hovedemne 1 | Aktivitetsvitenskap                  |                 |
|             | Arbeid, hverdagsaktiviteter og helse |                 |
|             | Lek, skapende aktiviteter og helse   |                 |
|             | <b>Sum</b>                           | <b>15</b>       |

## 5 Studieform og læringsaktivitet

Utdanningen tilsvarer 15 studiepoeng. Studiet har 2 samlinger a` fem dager. Inkludert i dette er veiledning i forhold til fordypningsoppgaven.

Det legges opp til studentaktive arbeidsformer der studentene må arbeide med litteratur og arbeidskrav før og etter samlinger. Temaene belyses gjennom forelesninger, studentpresentasjoner og diskusjoner. En tar sikte på å gi mulighet for å legge til rette for studier ved hjelp av IKT.

## 6 Vurderingsordninger

Vurderingsordningene er utarbeidet for å gi student og Høgskole fortløpende informasjon om studentens faglige og personlige utvikling, studieforløp og –framgang, samt utdanningens kvalitet. Hensikten med vurderingsordningene er å sikre brukere, pårørende og offentlighet at studenten har tilegnet seg de kunnskaper og ferdigheter som studieplanen forutsetter.

Vurderingsordningene er utarbeidet med utgangspunkt i

- Gjeldende Lov om universiteter og høyskoler
- Gjeldende Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag
- Gjeldende Reglement og utfyllende bestemmelser for studiene ved Avdeling for helse- og sosialfag.

### 6.1 Tilstedeværelse

Det vises til "Reglement og utfyllende bestemmelser for studiene ved Avdeling for helse- og sosialfag".

#### Forprøver

I følge Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør- Trøndelag, § 2 kan forprøver være: "Obligatoriske test som ikke gir studiepoeng, men som må vurderes til bestått i ifølge de kriterier som er bestemt for forprøven". Forprøver skal være gjennomført og bestått før studentene kan fremstille seg til eksamen.

Forprøver vurderes til bestått/ikke bestått.

Studiet har følgende forprøve:

#### 6.1.1 Skriftlig individuell oppgave/essay

I tilknytning til den andre samlingen arbeider studentene med et essay. Essayet bygger opp til den individuelle skriftlige fordypningsoppgaven for de som velger denne eksamensformen. Essayet skal ha et omfang av ca 2000 ord.

**Veiledning:** Det gis veiledning i inntil 4 timer i forbindelse med gjennomføring av arbeidskravet/forprøven og eksamen/fordypningsoppgaven totalt. To timer gis som veiledning i gruppe, to som individuell veiledning.

For studenter som velger skriftlig individuell skoleeksamen, gis to timer veiledning i gruppe og en time individuell.

**Tidspunkt:** Innlevering av essayet til oppstart av 2.samling.

**Vurderingsuttrykk:** Bestått/ikke bestått

### 6.2 Eksamen

I følge Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør- Trøndelag kan eksamen være: "skriftlig eksamen, muntlig eksamen, prosessvurdering underveis i emnet, presentasjon av praktisk oppgave, demonstrasjon av individuell ferdighet, bedømmelse av studentarbeider samlet i mapper, prosjektrapport, presentasjon av prosjekt, rapport over laboratorie- eller praksisstudier".

Ved eksamen benyttes bokstavkarakterer fra A til F, der A er beste og E dårligste ståkarakter, mens F gis ved ikke bestått. Vurderingene kan også graderes med karakterene Bestått og Ikke bestått (jf eksamensforskriften § 10).

Studentene kan velge en av de to følgende eksamensformer som er beskrevet i punkt 6.2.1 og 6.2.2. Studenten må ha valgt eksamensform innen utgangen av første samling:

### **6.2.1 Individuell fordypningsoppgave**

**15 studiepoeng**

Studenten skal i løpet av studietiden utarbeide en fordypningsoppgave i et faglig relevant tema. Fordypningsoppgaven skal skrives individuelt og ha et omfang på ca 4500 ord. Valg av tema skal godkjennes av studiets fagansvarlig. For de som velger denne eksamensformen gis veiledning i inntil 4 timer i forbindelse med gjennomføring av eksamen/fordypningsoppgaven og arbeidskravet/forprøven totalt. To timer er organisert som gruppevis veiledning i tilknytning til samlingene, to som individuell veiledning.

**Forutsetninger for å framstille seg til eksamen:** Forprøvene skal være bestått.

**Innhold:** Det er utarbeidet egne retningslinjer for fordypningsoppgaven.

**Tidspunkt:** Semesteravslutning

**Vurderingsuttrykk:** Bokstavkarakterer

### **6.2.2 Individuell skriftlig skoleeksamen 6 timer**

**15 studiepoeng**

**Forutsetning for å framstille seg til eksamen:** Forprøvene skal være bestått.

**Tidspunkt:** Ved avslutning av studiet.

**Vurderingsuttrykk:** Bokstavkarakterer

## **7 Litteratur/kilder**

Litteratur/kilder tilsvarer ca. 900 sider. Litteratur er spesifisert i vedlegg.

## 8 Valgfrie emner- mastergrad

Sammendrag av modulen slik den vil kunne inngå i studieplan ved NTNU/ISH for mastergradsutdanningen i helsevitenskap:

### VALGFRIE EMNER HiST/AHS:

#### Aktivitetsvitenskap/Occupational Science (OS)

|                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Studiepoeng:   | 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Varighet:      | Studiet har 2 samlinger a fem dager. Inkludert i dette er veiledning i forhold til fordypningsoppgaven.                                                                                                                                                                                                  |
| Forkunnskaper: | For opptak kreves fullført treårig (bachelorgrad eller tilsvarende) høgskoleutdanning innen områdene som er nevnt under målgruppen for studiet (Foruten ergoterapeuter er derfor helse- og sosialarbeidere, lærere eller personer med tilsvarende høgskole- og universitetsutdanning aktuell målgruppe). |
| Frister:       | I tilknytning til den andre samling arbeider studentene med et skriftlig arbeidskrav som bygger opp til den individuelle skriftlige fordypningsoppgaven (eksamen) ved avslutning av studiet.                                                                                                             |
| Eksamen:       | <u>Alternativ 1:</u> Individuell skriftlig fordypningsoppgave (eksamen) ved avslutning av studiet. Fordypningsoppgaven skal ha ca 4500 ord, som sensureres av intern og ekstern sensor.<br><u>Alternativ 2:</u> Individuell skriftlig skoleeksamen av 6 timers varighet.                                 |

Studiet i aktivitetsvitenskap/Occupational Science (OS) er et tverrfaglig tilbud til helse- og sosialarbeidere som ønsker å fordype seg i menneskers aktivitet. Occupational Science konsentrerer seg om fenomenet aktivitet og aktiviteters betydning for mennesker for eks sammenhengen mellom helse og aktivitet. Dette inkluderer evner og muligheter for å delta i hverdagsaktiviteter, hvordan den enkeltes aktivitetsrepertoar skapes og utøves, og dermed identitet, sosiale roller og helseopplevelser. Vitenskapsområdet søker å forstå funksjoner, strukturer og sammenhenger i menneskers aktivitet. Områder av særlig relevans er kulturens aktiviteter og hvordan disse innbyr til å utforske nye muligheter, endre og tilpasse eller opprettholde et dagligliv i balanse mellom egenomsorg, arbeid og lek/fritid.

Studiet vil inkludere avklaring av Occupational Science området . Ulike teoretiske modeller og empiriske studier vil bli analysert i forhold til:

*Strukturelle dimensjoner* dvs aktiviteters klassifisering, systematisering og begrepsfesting i eks aktivitetstyper, aktivitetsarenaer, aktivitetsformer

*Kreative dimensjoner* dvs aktivitetens mulighet til utforskning, eksplorativ atferd, problemløsning, skaping eller leikenhet

*Temporære dimensjoner* dvs tidsaspekter som eks aktivitetshistorie, aktivitet og aldring/biologi, aktivitetsrytmer.